■ Istoria sugerează că Bitcoin se află într-o perioadă propice creșterii prețului
PAGINA 2

■ Companii: Bitcoin România
PAGINA 3

■ Simon Peters, eToro: ”NFT-urile oferă proprietarilor un certificat de autenticitate pentru, practic, orice”
PAGINA 4

■ Claudiu Cazacu, XTB România: ”Un euro digital poate facilita și ieftini considerabil plățile”
PAGINA 4

■ Endi Ungureanu, Metaventis: ”Metaverse-ul este o nouă iterație a Internetului”
PAGINA 5

■ Ciprian Dobrescu, Tradesilvania: ”Instituțiile financiare clasice vor fi nevoite să se adapteze la blockchain”
PAGINA 6

BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

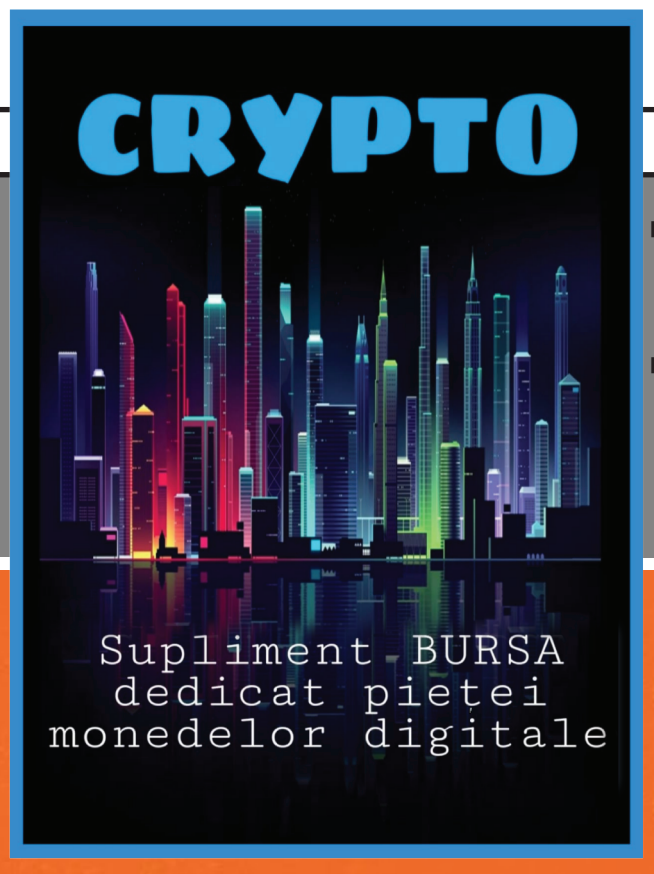

Evoluția Bitcoin din luna iunie 2022 până la finele săptămânii trecute

1,2
trilioane dolari
valoarea pieței cripto globale, conform CoinMarketCap

Criptomonedele au avut o evoluție în tandem cu cea a acțiunilor de tipul ”high-growth”, creșterea din ultima perioadă fiind susținută probabil de perspectiva opririi majorării dobânzilor.

În primăvara anului 2024 urmează așa-numita ”înjumătățire” a recompenselor pe care le primesc minerii, ceea ce va reduce cantitatea nouă de Bitcoin ce va intra în piață.

”Băncile centrale pregătesc versiuni digitale ale monedelor proprii, dar decizia de a lansa sau nu efectiv un asemenea produs în Europa nu a fost luată”, spune Claudiu Cazacu, Consulting Strategist, XTB România.

Conform strategului, în prezent se pregăteşte proiectul şi se structurează felul în care o astfel de monedă poate arăta, studiindu-se varianta de registru descentralizat, cât şi varianta centralizată. ”Pot apărea, astfel, dacă se merge pe prima variantă, anu- mite asemănări cu domeniul cripto în privi- nţa tehnologiei utilizate, dar conceptul este radical diferit: în spatele unui euro digital va sta întreaga autoritate a Băncii Centrale Europene şi valoarea sa de schimb, plată, stocare de valoare, ar urma să fie echivalentă cu cea a unui euro în contul bancar actual sau în bancnotele şi monedele în circulaţie”, afirmă Claudiu Cazacu.

Prăbușirea FTX de anul trecut - lecție pentru reglementarea industriei crypto

După ce anul trecut prețul criptomonedelor a avut o cădere puternică, în acest an cotațiile au schițat o mișcare de revenire, apărută în condițiile în care mediul macroeconomic s-a schimbat. Dacă în 2022 inflația ridicată a forțat băncile centrale din lume, în special Rezerva Federală, să ridice dobânzile într-o manieră agresivă, ceea ce a afectat prețurile acțiunilor și a întărit dolarul, în acest an ritmul de creștere a ratelor s-a domolit, cele mai sumbre scenarii privind economia nu s-au adeverit, iar apetitul pentru risc a revenit în piețe.

ANDREI IACOMI

Criptomonedele au avut o evoluție în tandem cu cea a acțiunilor de tipul ”high-growth”, creșterea din ultima perioadă din piața cripto fiind susținută probabil de perspectiva opririi ridicărilor de dobândă, a turbulențelor din sistemul bancar, iar în cazul Bitcoin și de apropierea așa-numitei ”înjumătățiri” a recompenselor pe care le primesc minerii, ceea ce va reduce cantitatea nouă de Bitcoin ce va intra în piață, adică diminuarea creșterii ofertei. În plus, recent, prețul celei mai importante criptomonede din lume a urcat, pe fondul entuziasmului stârnit în piață de perspectiva apariției unor EFT-uri cu activ suport Bitcoin spot.

În același timp, anul trecut, piața a fost zguduită de colapsul unor mari companii și proiecte, de la stablecoin-ul terraUSD până la exchange-ul cripto FTX, ceea ce a redus apetitul investitorilor pentru acest segment, iar recent exchange-uri precum Coinbase sau Binance au fost acuzate de nereguli de către autoritatea de supraveghere a piețelor de valori mobiliare din SUA. În opinia specialiștilor, toate aceste evenimente apar din cauza lipsa unei reglementări adecvate a domeniului, dar există inițiative în acest sens. În Europa avem MiCA (regulamentul european privind piețele de criptoactive), ce reunește într-un cadru de reglementare criptoactivele, emitenții de criptoactive și prestatorii de servicii de criptoactive.

”MiCA va proteja mai bine europenii care au investit în aceste active și va preveni utilizarea abuzivă a criptoactivelor, fiind în același timp favorabilă inovării pentru a menține atractivitatea UE. Acest regulament de referință va pune capăt acestui «Vest Sălbatic» al criptoactivelor și confirmă rolul UE în stabilirea de standarde în materie digitală”, spune Bruno Le Maire, ministrul francez al economiei, finanțelor și suveranității industriale și digitale.

Deocamdată există un acord provizoriu pentru MiCA, care trebuie aprobat de către Consiliu și Parlamentul European înainte de a trece prin procedura de adoptare formală. La nivel global, IOSCO, organismul internațional de supraveghere a valorilor mobiliare, a anunțat recent prima abordare globală a reglementării piețelor de criptoactive, pornind de la lecțiile învățate din prăbușirea exchange-ului FTX de anul trecut.

Pe de altă parte, băncile centrale pregătesc versiuni digitale ale monedelor proprii, subiectul fiind și în atenția Băncii Naționale a României care a organizat în primăvară o conferință pe această temă. Conform specialiștilor, deși sunt inspirate din industria cripto, astfel de monede au caracteristici diferite și oferă o serie de oportunități, cum ar fi ieftinirea plăților, transparență mai mare în tranzacții sau o mai bună prevenire a spălării banilor. Dar sunt și provocări, precum anumite aspecte legate de confidențialitate.

Nu în ultimul rând, dezvoltarea tehnologiei blockchain deschide posibilități care pot să aibă potențial enorm, conform multor opinii din domeniu. Un exemplu des vehiculat este așa-numitul Metavers, văzut ca o combinație între Realitatea Virtuală și Realitatea Augmentată.

Conform unei estimări a celor de la Statista, într-un scenariu optimist, economia Metavers-ului va ajunge la 4,4 trilioane de dolari americani, în 2030.

Fie că vorbim de reglementarea domeniului cripto, a lansării unor monede digitale ale băncilor centrale sau de amploarea pe care o vor avea aplicațiile dezvoltate cu ajutorul tehnologiei blockchain, impactul asupra economiei și societății în ansamblu este imposibil de prevăzut cu acuratețe. Dar cu siguranță schimbări vor apărea, pentru că așa este societatea, într-o continuă schimbare. ■

REGLEMENTARE

Istoria sugerează că Bitcoin se află într-o perioadă propice creșterii prețului

● În aprilie – mai anul viitor este preconizată așa-numita ”înjumătățire” a recompensei pentru minerii criptomonedei ● Jamie Sly, CryptoCompare: ”Analizând istoric configurațiile prețului din preajma «înjumătățirii» Bitcoin, se pare că, adesea, investitorii acumulează în perioada premergătoare evenimentului” ● David Weisberger, CoinRoutes: ”Atât timp cât rețeaua continuă să se dezvolte, probabilitatea ca Bitcoin să-și atingă potențialul ca depozit global de valoare crește”

Bitcoin se află la mai puțin de un an distanță de un eveniment tehnic cheie, ce poate fi catalizatorul unei creșteri prelungite a prețului criptomonedei, conform CNBC.

În aprilie sau mai 2024 se așteaptă ca Bitcoin să aibă așa-numita ”înjumătățire”, dar data exactă nu este cunoscută. De la începutul anului, Bitcoin are o apreciere de circa 80%, susținută între altele de creșterea mai redusă a dobânzilor și problemele din sistemul bancar american. La jumătatea lunii aprilie, când Bitcoin depășise pentru prima dată în acest an 30.000 de dolari, Vijay Ayyar, vicepreședinte al exchange-ului Luno, afirma că aprecierea criptomonedei într-o perioadă de incertitudine economică sugerează că se formează un ”bottom” ciclic pentru Bitcoin.

”Acest lucru tinde să se întâmple cu aproximativ un an înainte de «înjumătățirea» Bitcoin, ce este programată cam pentru aprilie 2024”, a spus Ayyar la CNBC.

Ce este ”înjumătățirea” Bitcoin ?

Așa-numitele ”înjumătățiri” ale Bitcoin au loc de fiecare dată când 210.000 de blocuri noi sunt adăugate la blockchain, ceea ce se întâmplă aproximativ odată la patru ani. Evenimentul reduce cu 50% recompensele pentru minerii de Bitcoin–voluntari ce folosesc echipamente specializate pentru a valida tranzacțiile în rețea și a crea noi jetoane. Scopul ”înjumătățirii” este reducerea numărului de unități noi de Bitcoin lansate în piață.

În prezent, minerii primesc 6,25 Bitcoin pentru fiecare bloc extras cu succes. Aceasta înseamnă că echipamentul lor are puterea necesară pentru a rezolva puzzle-urile criptografice care securizează rețeaua Bitcoin și împiedică compromiterea acesteia de către actori rău intenționați. La următoarea ”înjumătățire”, recompensa va fi redusă la 3,125 Bitcoin, conform CNBC.

Până acum au existat trei ”înjumătățiri” ale recompenselor Bitcoin, în 2012, 2016 și 2020. Conform site-ului CoinWarz, în prezent, data estimată pentru ”înjumătățire” este 16 aprilie 2024, dar acest moment nu este bătut în cuie.

Susținătorii criptomonedei sunt de părere că această ”înjumătățire” poate susține creșterea prețului Bitcoin. Numărul maxim de Bitcoin care vor fi vreodată în circulație este limitat la 21 de milioane. Acest lucru este asigurat chiar de mecanismul de ”înjumătățire”, prin care recompensele pentru extragerea de Bitcoin vor fi în cele din urmă reduse la zero, potrivit CNBC.

Prin ”înjumătățire” practic se reduce cantitatea nouă de Bitcoin generată, ceea ce înseamnă că oferta scade. Or, teoretic, o ofertă mai scăzută și o cerere constantă de obicei duce la creșterea prețurilor.

Înainte de ultima ”înjumătățire”, care a avut loc în data de 11 mai 2020, prețul Bitcoin a crescut cu 19% în cele douăsprezece luni anterioare evenimentului. Înainte ”înjumătățirii” din 9 iulie 2016, criptomoneda s-a apreciat cu 142% în același interval de timp, iar cu douăsprezece luni înaintea primei ”înjumătățiri”, ce a avut loc în 29 noiembrie 2012, Bitcoin a urcat cu 384%, conform CCData.

”Analizând istoric configurațiile prețului din preajma «înjumătățirii» Bitcoin, se pare că, adesea, investitorii acumulează în perioada premergătoare evenimentului, deși momentul exact și amploarea randamentelor după «înjumătățire» pot diferi”, a spus Jamie Sly, analist la CryptoCompare, pentru CNBC. ”Istoric, perioada de acumulare de la minimul pieței până la data «înjumătățirii» a durat cel puțin 500 de zile”.

Astfel, dacă presupunem că punctul de bază pentru acest ciclu a fost în noiembrie anul trecut (când Bitcoin a atins un minim anual de 15.760 de dolari), perioada de circa 500 de zile se corelează cu următoa- rea ”înjumătățire” a Bitcoin, conform analistului CryptoCompare.

Creșterea Bitcoin de după ”înjumătățire”

În lunile ce urmează ”înjumătățirii”, prețul Bitcoin tinde să-și continue creșterea, potrivit CNBC.

După ”înjumătățirea” din 11 mai 2020, criptomoneda a crescut cu 688,3% în următoarele 546 de zile, atingând un maxim record de 67.549 dolari, pe 8 noiembrie 2021. ”Înjumătățirea” anterioară, din 9 iulie 2016, a fost urmată de o creștere vertiginoasă a Bitcoin cu 2.824%, până la un maxim istoric în acel moment, de 19.065 dolari, la jumătatea lunii decembrie 2017, conform CCData.

Dar, aceasta este istorie, iar apariția evenimentului nu garantează creșterea prețului Bitcoin.

Richard Baker, CEO al furnizorului de servicii pentru mineri și blockchain TAAL Distributed Information Technologies, spune că investitorii trebuie să fie foarte precauți în legătură cu următoarea ”înjumătățire” a Bitcoin. Asta deoarece, cu toate că oferta mai mică poate duce la aprecierea prețurilor, reducerea recompensei poate diminua activitatea minerilor, cu efect invers asupra prețurilor, potrivit Forbes.

David Weisberger, CEO al platformei de tranzacționare CoinRoutes, afirmă: ”Elementul cheie pe care investitorii trebuie să-l ia în considerare nu este data «înjumătățirii», ci dezvoltarea rețelei în general. Atâta timp cât rețeaua continuă să crească, probabilitatea ca Bitcoin să-și atingă potențialul ca depozit global de valoare crește”.

În ultimele săptămâni, Bitcoin a oscilat între 28.000 de dolari și 25.500 de dolari, iar, recent, a trecut din nou de nivelul de 30.000 de dolari, pe fondul entuziasmului stârnit în piață de perspectiva apariției unor ETF-uri cu activ suport Bitcoin spot (la vedere), mai multe companii exprimându-și recent dorința de a lansa astfel de produse, inclusiv BlackRock, după cum reiese dintr-un articol publicat de CNBC. Trebuie menționat că există fonduri de tip ETF pe Bitcoin, dar cu expunere pe contracte futures ale criptomonedei, nu pe activul din piața spot (la vedere). Cu toate că până acum, în 2023, criptomoneda are o creștere de circa 80%, Bitcoin se află cu mult sub recordul istoric din noiembrie 2021. ■

Notă:

Minerii Bitcoin sunt cei care rezolvă probleme matematice și confirmă legitimitatea tranzacțiilor cripto. Apoi, adaugă aceste tranzacții la un bloc, formând lanțuri de astfel de blocuri, adică ceea ce se numește blockchain. Când un bloc este umplut cu tranzacții, minerii care le-au procesat și confirmat sunt recompensați cu Bitcoin.

Graficul ”înjumătățirii” recompenselor Bitcoin

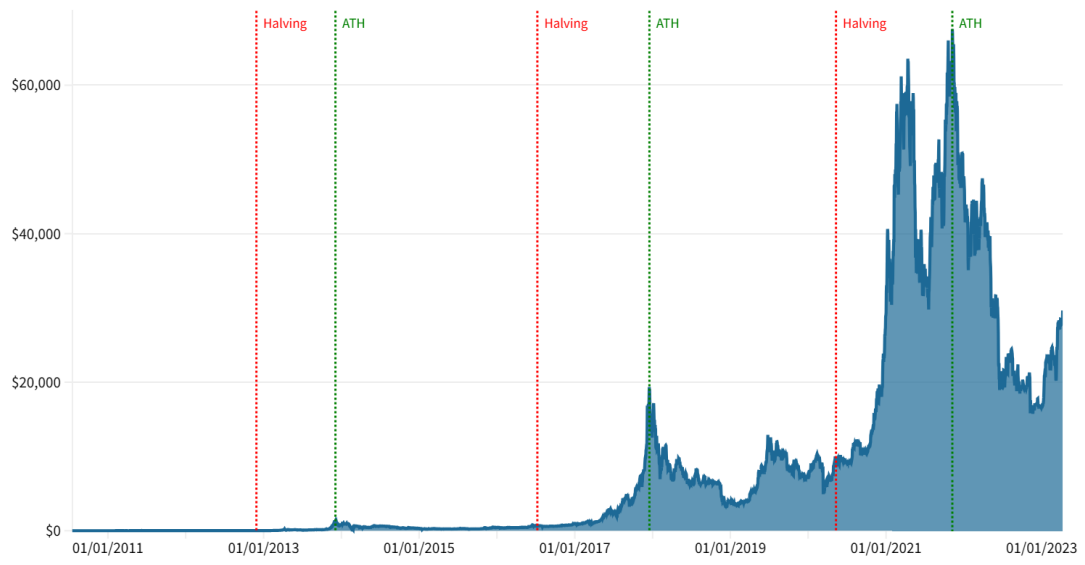

USD = Dolari americani
Halving = Înjumătățire
ATH = Maxim istoric

Sursa: CoinWarz

Momentele ”înjumătățirii” Bitcoin si maximele istorice ale criptomonedei

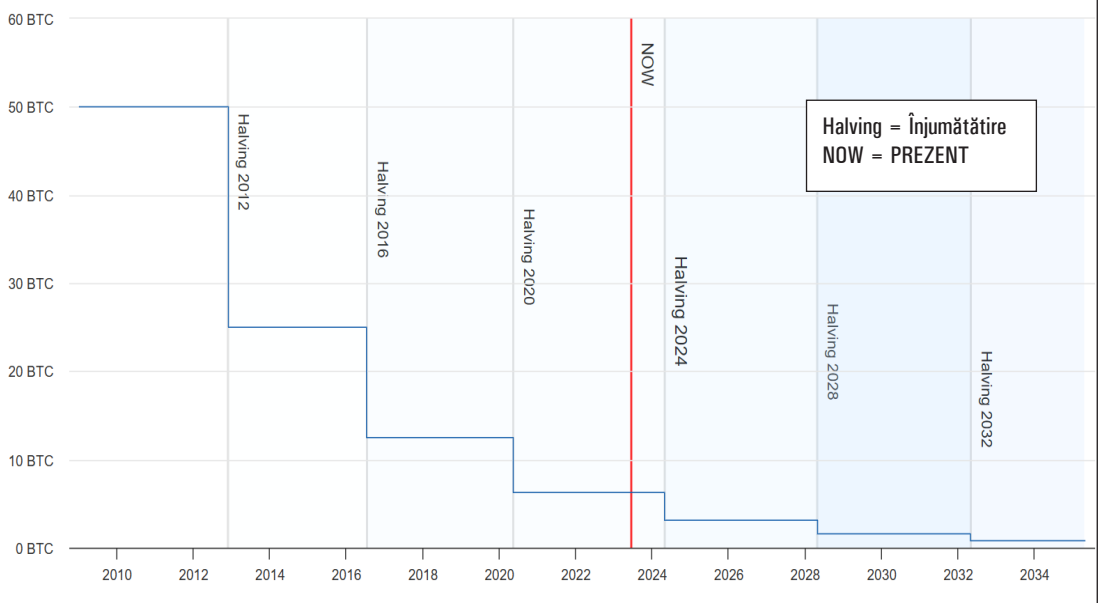

Sursa: CNBC, ce foloseste CCData;
(Notă: Graficul ilustrează evolutia pretului Bitcoin până la jumătatea lunii aprilie 2023 – cu circa un an înainte de ”înjumătățire”)

COMPANII

BITCOIN ROMANIA

Povestea Bitcoin România a început în anul 2014, odată cu aducerea primului ATM Bitcoin în România. Încă de pe atunci, echipa noastră a realizat că există o oportunitate să creăm ceva unic în piață.

În luna ianuarie 2014, un BTC valora în jur de 754 de dolari. Mulți oameni credeau că este o bulă speculativă, un trend trecător, care în curând avea să dispară.

Luând în considerare că, în ianuarie 2013, un BTC valora aproximativ 13 dolari, majoritatea oamenilor credeau că aceasta a fost creșterea maximă. Petrecerea s-a încheiat, e timpul să ne întoarcem la realitate.

Spre surprinderea tuturor, piața s-a dovedit a fi imposibil de anticipat. Ca să înțelegem mai bine ce s-a întâmplat, în tabelul alăturat putem observa prețul BTC în luna ianuarie a fiecărui an, din 2010 până în prezent. Bitcoin, nu doar că s-a întors în forță și a spart toate barierele posibile, dar a atins un maxim istoric de 69.000 de dolari în noiembrie 2021. Cine și-ar fi imaginat asta în 2014? Noi. Tot noi susținem cu tărie că BTC va sparge bariera de 100.000 de dolari în viitor.

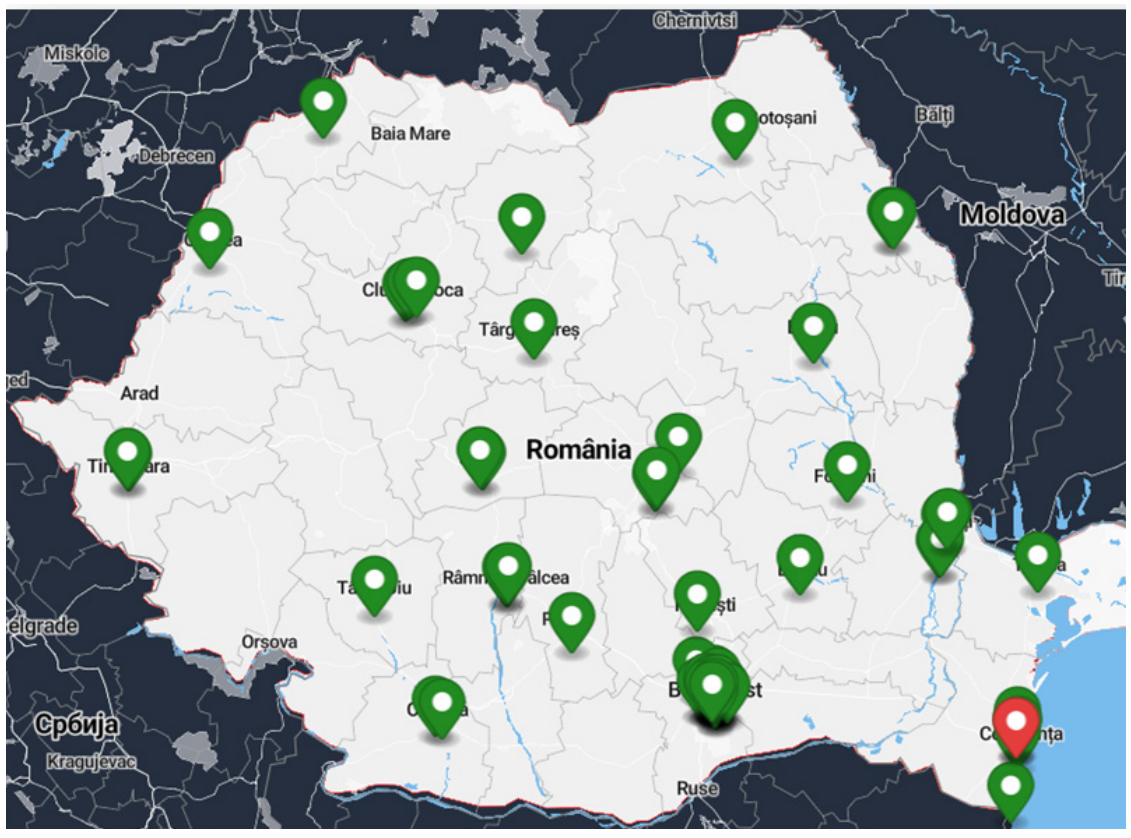

Pentru echipa noastră, întrebarea nu a fost niciodată "Dacă Bitcoin va dispărea?". Ne-am dat seama rapid că tehnologiile Blockchain și Bitcoin vor revoluționa sistemul financiar existent, așa că am trecut direct la acțiune. Mergând înainte, întrebarea a fost "Cum putem să ne asigurăm că Bitcoin ajunge la cât mai mulți români?".

În baza acestei întrebări, compania noastră și-a organizat activitatea și oferta, astfel încât să putem satisface toate nevoile clienților din România. Ținem cont atât de nivelul de cunoștințe ale clientului, cât și de nivelul de risc pe care este dispus să și-l asume în tranzacționare.

Fie că vă doriți să eliminați complet riscul sau că aveți nevoie de flexibilitate, noi suntem partenerul potrivit. Gama noastră de produse include consultanță în gândirea unei strategii și execuția tranzacțiilor pe piața crypto. Bitcoin România păstrează fondurile clienților în siguranță, fiind o societate înființată în România și sub jurisdicția autorităților locale. Prin dezvoltarea noastră din ultimii nouă ani, am dovedit că suntem o companie capabilă să depășească orice condiție din piață.

Deși am fost primii, nu aceasta este motivul pentru care suntem cei mai buni. Clienții aleg să colaboreze cu noi pe termen lung, deoarece gama noastră de produse este cea mai variată și cea mai personalizată. De la produse financiare pe termen scurt & lung, la niveluri diferite de risc asociat, și la posibilitatea de a achiziționa ATM-uri Bitcoin, infrastructura noastră este cea mai completă și cea mai bine pusă la punct. Mai mult decât atât, scopul principal al echipei noastre este să ofere o experiență cât mai plăcută și cât mai eficientă tuturor clienților. Bitcoin România este primul jucător serios din piață unde, dacă clientul dorește, putem discuta față în față, în persoană. Noi înțelegem că aspectul uman este unul foarte important, de aceea vrem să fim disponibili și cât mai aproape de clienți.

La Bitcoin Romania, numerele spun povestea succesului nostru.

Platforma de tranzacționare înființată în 2017 a depășit numărul de 70.000 de utilizatori, dintre care 90% persoane fizice și 10% instituții. Acest număr este în continuă creștere, indiferent de condițiile macroeconomice din piață.

De la primul ATM adus în 2014, până în prezent infrastructura Bitcoin România a crescut la peste 79 de ATM-uri în întreaga țară. Viziunea noastră constă într-un viitor în care există cel puțin un ATM Bitcoin în fiecare oraș din România. De aceea, actualii și viitorii parteneri din toată țara joacă un rol foarte important în îndeplinirea scopului nostru.

GAMA DE PRODUSE CRYPTO OFERITE DE BITCOIN ROMÂNIA

I. Zero risc, zero efort, zero cunoștințe (RONCoin)

Pentru cei care își doresc câștiguri procentuale din crypto printr-o modalitate care implică zero risc, fără dureri de cap și fără să își consume timpul informându-se despre ce mai e nou în piață. Bitcoin România, în colaborare cu platforma RONCoin, oferă clienților posibilitatea să obțină un profit de până la 15% pe an pentru orice sumă parcată în RONCoin. Folosind acest produs, nu aveți cum să pierdeti bani. Dar, în același timp, nici nu aveți cum să câștigați mai mult de 15% pe an.

II. Risc minim, zero efort, cunoștințe minime

Pentru clienții care sunt dispuși să își asume mai mult risc, cu posibilitatea de a accesa procente mai mari în profit, Bitcoin România a creat un produs specializat. Acest produs este bazat exclusiv pe Bitcoin și a fost creat în urma experienței noastre de tranzacționat din ultimii nouă ani. Dacă dispuneți de o sumă de capital și o viziune de termen-lung (3+ ani), Bitcoin România va pune la dispoziție un produs prin care puteți avea un profit între 50%–500%. Diferența majoră este că, folosind acest produs, câștigurile pot fi neplafonate. Sau mai bine zis, "sky is the limit".

III. Franciza ATM

[https://cryptoatm.ro/]

Știm că există clienți care își doresc să participe activ în industria crypto, dar nu vor să o facă achiziționând cryptomonede. Pentru ei avem soluția perfectă.

În goana după aur din 1848, cei mai mulți bani au fost făcuți de cei care le vindeau lopeți și alte accesorii celor care erau în căutarea aurului. Clienții noștri au oportunitatea să își consolideze prezența în piață într-un mod similar, francizând un ATM Bitcoin. În cazul în care dispuneți de o locație bună, văd comercial, trafic pedestru intens, experiența noastră ne-a arătat că acest tip de ATM-uri sunt foarte productive. Chiar și în situația în care nu dispuneți de un astfel de loc, exista optiunea ca Bitcoin Romania să vă propună o locație cu potențial înalt prin rețeaua noastră de parteneri. Un astfel de ATM nu doar că generează profit pentru client, dar, de asemenea, îi oferă oportunitatea să contribuie activ în dezvoltarea infrastructurii crypto din România.

IV. Bitcoin Flex

Nu toți clienții au cunoștințe tehnice, și, mai mult decât atât, nu toți își doresc să piardă timp creând conturi noi pe platforme, wallet-uri digitale etc. Bitcoin Flex este cea mai flexibilă opțiune pentru clienții Bitcoin România.

Am creat un sistem prin care orice persoană din România poate acumula Bitcoin de la ATM, suma minimă fiind de 10 lei. Asta înseamnă că utilizatorul nu trebuie să își creeze un portofel digital, nu trebuie să plătească comisioane pentru tranzacție, iar Bitcoin-ul său este în siguranță cu noi în tot acest timp. Tot ce trebuie să aibă utilizatorul este un număr de telefon activ. Orice sumă introdusă în ATM este asociată acelui număr de telefon instant, iar utilizatorul poate scoate oricând suma pe care a acumulat-o, direct în cash, de la orice ATM.

Când am creat acest produs, intenția noastră a fost să le oferim clienților o modalitate foarte simplă de a acumula BTC, fără toate costurile asociate. S-a dovedit că este o modalitate foarte bună pentru utilizatori să transforme achiziționarea de BTC într-o disciplină zilnică, acumulând astfel mult mai mult și mult mai des.

V. Risc maxim, efort maxim, cunoștințe necesare, comisioane minime

[https://pro.bitcoinromania.ro/]

Pentru cei mai experiementați participanți din industrie, Bitcoin România pune la dispoziție platforma PRO pentru trading. Utilizatorii platformei pot fi atât persoane fizice, cât și instituții care își doresc să participe cu scop speculativ în piață. Având acces la informația potrivită și știind cum să execute tranzacțiile potrivite, șansele de câștig ale clienților sunt nelimitate. Pentru a ne susține utilizatorii în viziunea lor, Bitcoin România pune la dispoziție cele mai competitive comisioane din piață la tranzacționare (0,25%). De asemenea, fondurile clienților noștri sunt protejate folosind cele mai înalte standarde posibile. Este important de menționat că acest produs este unul de risc ridicat. În cazul în care clientul nu este experimentat, sunt șanse mari să își piardă capitalul într-o perioadă foarte scurtă de timp.

Bitcoin România înțelege aceste riscuri, iar unul din modalitățile prin care ne protejăm utilizatorii este faptul că nu permitem tranzacționarea folosind produse de tip levier, prin care se pot deschide tranzacții cu capital împrumutat. Alte platforme oferă produse de tip levier, pentru a genera tranzacții de volum cât mai mare, adică implicit și comisioane mai mari. Intenția noastră este să creăm relații de lungă durată cu toți utilizatorii, deci este crucial un mediu de trading simplu, sigur și eficient.

Anul 2023 urmează să fie un an semnificativ pentru Bitcoin România.

(C)

Pret BTC–1 ianuarie

Anul	Valoarea (USD)
2023	16.625,00
2022	47.686,00
2021	29.374,00
2020	7.200,00
2019	3.843,00
2018	13.657,00
2017	998,00
2016	434,00
2015	314,00
2014	754,00
2013	13,00
2012	5,00
2011	0,30
2010	0,09

Cristian Vasile Sales Manager – Bitcoin România

În prezent, scopul nostru principal este să cunoaștem publicul mai bine și să participăm activ la educarea acestuia. În portofoliu nostru de clienți se găsesc atât persoane fizice, cât și instituții care fac primii pași către noua industrie. Vreți să eliminați complet riscul și să vă asigurați un randament pozitiv? Vreți să aveți un consultant dedicat care vă consiliază și execută tranzacțiile în timp real? Vreți să deveniți un participant activ la dezvoltarea infrastructurii de ATM-uri Bitcoin în România? Vreți să vă asumați riscuri în scop speculativ pe o platformă de trading sigură și eficientă? Dacă răspunsul este da la oricare dintre întrebările de mai sus, atunci noi vrem să facem cunoștință. Pentru o înțelegere mai detaliată a produselor pe care le oferim, găsiți mai multe detalii pe bitcoinromania.ro | cryptoatm.ro | hodl.bitcoinromania.ro. Dacă sunteți ca noi și preferați să vorbiți direct cu o persoană, fie la o cafea digitală online, fie față-în-față, vă invit să luați legatura direct cu mine, Cristian Vasile. Intenția mea este să vă fac să înțelegeți exact ce poate Bitcoin România să facă pentru dumneavoastră sau compania din care faceți parte. Pe mine mă găsiți apelând numărul de telefon 0760.431.063 sau pe e-mail: cristian.vasile@bitcoinromania.ro. Dacă nu acum, atunci când?

INTERVIU

Simon Peters, eToro: ”NFT-urile oferă proprietarilor un certificat de autenticitate pentru, practic, orice”

● ”Monedele digitale ale băncilor centrale pot oferi statelor oportunități pentru a democratiza accesul la serviciile bancare” ● ”Scăderea inflației globale și reducerea așteptărilor privind noi creșteri ale ratelor dobânzilor au susținut evoluția Bitcoin și Ethereum, în acest an” ● ”Criptoactivele pot juca un rol semnificativ în tokenizarea activelor tradiționale, cum ar fi titlurile de valoare”

Monedele digitale ale băncilor centrale (CBDC) au fost poate puțin ignorate în toată agitația din 2022, dar proiectele și inovațiile sunt în curs de desfășurare de către băncile centrale și guverne, spune Simon Peters, analistul platformei de investiții eToro pentru piața criptoactivelor. În opinia sa, deși sunt inspirate de criptoactive precum Bitcoin, CBDC-urile sunt fundamental diferite și pot oferi statelor oportunități pentru a democratiza accesul la serviciile bancare, pentru a raționaliza costurile și securitatea tranzacțiilor financiare și chiar pentru a adăuga unele servicii suplimentare. ”Rezultatul și utilitatea cripto asupra ecosistemului financiar vor depinde de progresele în materie de reglementare, dar se poate spune că există capital pregătit să intre pe piețele cripto dacă vor exista mijloace de investiții potrivite, cum ar fi un ETF (fond tranzactionat pe burse) pentru Bitcoin, și dacă va exista o supraveghere corectă a custodiei”, spune Simon Peters.

Reporter: După o scădere severă în 2022, principalele criptomonede, Bitcoin și Ethereum, au în acest an o mișcare de creștere. Care ar fi, în opinia dumneavoastră, motivele care explică evoluția celor două instrumente cripto, din ultimele luni?

Simon Peters: 2022 a fost un an de creștere a inflației și de măsuri de înăsprire a politicii monetare din partea băncilor centrale. În acest context, acțiunile de creștere, cele de tehnologie și cripto sunt cele mai sensibile active, deoarece sunt mai puțin defensive. În 2023 am început să vedem că inflația globală a început să scadă și, de asemenea, și așteptările privind noi creșteri ale ratelor dobânzilor. Această evoluție pozitivă a susținut revenirea acestor clase de active.

Bitcoin, în mod special, a fost ajutat de temerile legate de sistemul bancar centralizat din SUA, care au dus la creșterea încrederii în criptoactivele descentralizate. Între timp, Ethereum a finalizat recent actualizarea Shapella pe rețeaua principală, ceea ce înseamnă că ETH-ul și recompensele mizate pot fi acum retrase, devenind o propunere mai atractivă pentru investitorii individuali și instituționali deopotrivă.

Reporter: Anul trecut, piața a fost zguduită de colapsul unor mari companii și proiecte, de la stablecoin-ul terraUSD până la exchange-ul cripto FTX. Ce impact au avut aceste evenimente asupra industriei? Ce carențe credeți că au fost puse în evidență?

Simon Peters: Evenimentele de anul trecut au întărit nevoia de reglementare și au arătat că intrăm într-o perioadă de consolidare, la fel ca în timpul bulei dotcom.

Asigurarea respectării celor mai bune practici, cum ar fi segregarea activelor clienților, garantarea și reconcilierea corectă a conturilor, precum și transparența, sunt aspecte care vor fi foarte importante atât pentru autoritățile de reglementare, cât și pentru participanții la piața cripto, care doresc o piață mai stabilă în urma evenimentelor recente. De asemenea, acest lucru va fi esențial pentru a reconstrui încrederea în clasa de active.

Reporter: De ani de zile se vorbește despre reglementarea industriei. Care este stadiul acestui demers la nivel european?

Simon Peters: Zone precum Uniunea Europeană au făcut progrese în ceea ce privește adoptarea reglementării MiCa (Markets in Crypto Assets–Piețele de Active Cripto). MiCA înseamnă că UE va avea o abordare unitară a reglementării criptoactivelor în toate cele 27 de state membre.

Reporter: Toate băncile centrale majore au inițiative privind crearea unor monede digitale (Central Digital Bank Currency). Din informațiile dumneavoastră, în ce constau aceste proiecte (cum ar urma să funcționeze astfel de monede)?

Simon Peters: Monedele digitale ale băncilor centrale (CBDC) au fost poate puțin ignorate în toată agitația din 2022, dar proiectele și inovațiile sunt în curs de desfășurare de către băncile centrale și guverne.

Deși sunt inspirate de criptoactive precum Bitcoin, CBDC-urile sunt fundamental diferite și pot oferi statelor un număr interesant de oportunități pentru a democratiza accesul la serviciile bancare, pentru a raționaliza costurile și securitatea tranzacțiilor financiare și chiar pentru a adăuga unele servicii suplimentare.

În 2023, băncile centrale vor efectua mai multe teste pilot, studii de fezabilitate privind cazurile de utilizare și potențialul acestei tehnologii, precum și posibilele sale utilizări–în special în domeniul plăților transfrontaliere. Am văzut deja unele mișcări în această direcție, în special din partea unor instituții precum Banca Japoniei și a autorităților din Singapore, care fac deja progrese în ceea ce privește efectuarea unor teste de anvergură.

Reporter: Care este utilitatea NFT-urilor? Puteți detalia?

Simon Peters: Token-urile nonfungibile (NFT) au devenit unul dintre cele mai cunoscute active cripto după token-uri precum Bitcoin și ETH. Aceste unități de date–imposibil de copiat, de înlocuit și indivizibile, care fac parte dintr-un blockchain și pot fi vândute sau tranzacționate oferă proprietarilor lor un certificat de autenticitate pentru practic orice, și se consideră că utilizările lor pot merge mult dincolo de artă și colecționare.

NFT-urile folosesc aceeași tehnologie blockchain ca și Bitcoin sau Ether, dar expresia “non-fungibil” înseamnă că fiecare dintre ele este de neînlocuit. Altfel spus, în timp ce un Bitcoin nu poate fi falsificat, este imposibil de distins între un Bitcoin și un altul; în schimb, NFT-ul este unic.

Euforia NFT ar putea reveni pe măsură ce așteptăm cazuri de utilizare transformaționale ale tehnologiei, cum ar fi tokenizarea activelor din lumea reală sau a instrumentelor financiare, inclusiv a produselor cu venit fix, cum ar fi ipotecile și obligațiunile. Introducerea activelor și instrumentelor din lumea reală prezintă un interes tot mai mare în rândul investitorilor instituționali și am putea asista la o migrare masivă a modului în care întregul sistem financiar gestionează astfel de produse și servicii.

Reporter: Care credeți că va fi impactul industriei cripto asupra ecosistemului financiar în ansamblu?

Simon Peters: Rezultatul și utilitatea vor depinde de progresele în materie de reglementare, dar se poate spune că există capital pregătit să intre pe piețele cripto dacă vor exista mijloace de investiții potrivite, cum ar fi un ETF (fond tranzacționat pe burse) pentru Bitcoin, și dacă va exista o supraveghere corectă a custodiei.

Criptoactivele ar putea juca un rol semnificativ în tokenizarea activelor tradiționale, cum ar fi titlurile de valoare. Acțiunile ar putea fi tokenizate și tranzacționate pe blockchain, ceea ce ar putea reduce barierele la intrare, permițând astfel oricui din lume să intre pe piață, reducând de asemenea taxele de tranzacționare.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

Claudiu Cazacu, XTB România: ”Un euro digital poate facilita și ieftini considerabil plățile”

● ”Încrederea unor participanți la piața criptoactivelor a fost serios zdruncinată de evenimentele anului trecut” ● ”Apetitul publicului pentru conceptul de metavers a fost mult sub așteptările unor jucători din piață”, afirmă strategul ● Irina Cristescu, CEO, XTB România: ”Se poate observa o corelare între volatilitatea peste reperele obișnuite și volumele de tranzacționare mai ridicate”

Băncile centrale pregătesc versiuni digitale ale monedelor proprii, dar decizia de a lansa sau nu efectiv un asemenea produs în Europa nu a fost luată, spune Claudiu Cazacu, Consulting Strategist în cadrul XTB România.
Conform strategului, în cadrul proiectului unei astfel de monede se studiază atât varianta de registru descentralizat cât și varianta centralizată. ”Pot apărea, astfel, dacă se merge pe prima variantă, anumite asemănări cu domeniul cripto în privința tehnologiei utilizate, dar conceptul este radical diferit: în spatele unui euro digital va sta întreaga autoritate a Băncii Centrale Europene, și valoarea sa de schimb, plată, stocare de valoare ar urma să fie echivalentă cu cea a unui euro în contul bancar actual sau în bancnotele și monedele în circulație”, afirmă Claudiu Cazacu.

Reporter: După o scădere severă în 2022, principalele criptomonede, Bitcoin și Ethereum, au în acest an o mișcare de creștere. Care ar fi, în opinia dumneavoastră, motivele care explică evoluția celor două instrumente cripto, din ultimele trei-patru luni?

Claudiu Cazacu: Creșterea de anul acesta pe piața de criptoactive a venit de la niveluri foarte coborâte în raport cu anii anteriori, cu scăderi de aproape 80% din vârfuri. Revenirea a început ca o corecție după o perioadă de semi-obscuritate și retragere a unor participanți, penalizați pentru entuziasmul prea ridicat din 2021 prin pierderi dure, anul trecut. Recuperarea a fost susținută de o tendință de depreciere a dolarului american și accentuată de problemele din sectorul bancar american și chiar și elvețian, în luna martie.

Reporter: Anul trecut, piața a fost zguduită de colapsul unor mari companii și proiecte, de la stablecoin-ul terraUSD până la exchange-ul cripto FTX. Ce impact au avut aceste evenimente asupra industriei? Ce carențe credeți că au fost puse în evidență?

Claudiu Cazacu: Încrederea unor participanți la piața criptoactivelor a fost serios zdruncinată de evenimentele anului trecut, care au generat efecte în cascadă, și au adus o diminuare a apetitului pentru risc inclusiv în alte segmente ale piețelor de capital. Hotărârea autorităților din SUA, Europa și nu numai, de a impune reglementări mai restrictive a fost întărită de pierderile aduse de căderea unor criptoactive sau a bursei FTX. Cotațiile au suferit lovituri serioase și probabil că nivelurile de preț actuale ale criptoactivelor ar fi arătat altfel în lipsa acelor lovituri la adresa ecosistemului. Presiunea

de reglementare este în creștere, și acțiunile întreprinse de autoritățile din SUA sau cadrul de reglementare MiCA în Europa indică limpede direcția de a nu tolera riscurile unor proiecte neacoperite de reguli, care au indus în trecut pierderi financiare unui număr larg de investitori de retail.

Reporter: Cum s-au resimțit aceste evenimente (turbulențele de anul trecut și creșterea din acest an) în rândul clienților dumneavoastră?

Irina Cristescu: Episoadele intense din 2022 au adus perioade de volatilitate secvențială. Volatilitatea mai ridicată tinde să genereze un interes în creștere în rândul participanților. Se poate observa o corelare între volatilitatea peste reperele obișnuite și volumele de tranzacționare mai ridicate.

Reporter: Toate băncile centrale majore au inițiative privind crearea unor monede digitale (Central Digital Bank Currency). Din informațiile dumneavoastră, în ce constau aceste proiecte (cum ar urma să funcționeze astfel de monede)?

Claudiu Cazacu: Băncile centrale pregătesc versiuni digitale ale monedelor proprii. Decizia de a lansa sau nu efectiv un asemenea produs în Europa nu a fost luată, dar se desfășoară o muncă de pregătire a proiectului și de a structura felul în care ar putea arăta acesta. Se studiază varianta de registru descentralizat, dar și varianta centralizată. Pot apărea, astfel, dacă se merge pe prima variantă, anumite asemănări cu domeniul cripto în privința tehnologiei utilizate, dar conceptul este radical diferit: în spatele unui euro digital va sta întreaga autoritate a Băncii Centrale Europene, și valoarea sa de schimb, plată, stocare de valoare ar urma să fie echivalentă cu cea a unui euro în contul bancar actual sau în bancnotele și monedele în circulație. Un euro digital ar putea facilita și ieftini considerabil plățile, precum și eficientiza operațiuni mai complexe, de exemplu ordine de plată condiționate, printre altele. Ar putea juca un rol în simplificarea operațiunilor, ”ungând” roțile comerțului european, dar și global, permițând o mai ușoară - dar și gestionabilă - utilizare internațională. Sunt în discuție, însă, aspecte ce țin de transparență sau respectarea confidențialității unor operațiuni, și modul exact de stabilire a gradului de acces al băncilor centrale la informațiile de plăți vor fi parte a dezbaterii în perioada următoare.

Reporter: Care sunt, în opinia dumneavoastră, perspectivele a ceea ce în mod generic este numit Metavers? Ce oportunități aduce?

Claudiu Cazacu: Apetitul publicului pentru conceptul de metavers a fost mult sub așteptările unor jucători din piață, în special a gigantului care și-a schimbat numele pentru a arăta miza pe acest domeniu. Firmele din tehnologie își resetează așteptările și redimensionează investițiile, domeniul pare a avea nevoie de o perioadă de consolidare după ”corecția” entuziasmului anterior.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

TEHNOLOGIE

Endi Ungureanu, Metaventis: ”Metaverse-ul este o nouă iterație a Internetului”

● ”Suntem obişnuiţi să spunem că Metaverse-ul reprezintă o combinaţie între Realitatea Virtuală şi Realitatea Augmentată, dar acestea sunt doar vârful aisbergului” ● ”În funcţie de creativitatea noastră, NFT-urile pot fi utilizate în diverse domenii” ● ”Coreea de Sud este prima ţară care va organiza alegeri cu ajutorul tehnologiei blockchain”

Trăim într-o societate în care majoritatea oamenilor simt nevoia de a se desprinde de realitatea din viața de zi cu zi și a se "proiecta" într-o realitate virtuală, unde își pot crea o identitate așa cum își doresc, iar pentru mulți acest loc va fi Metaverse-ul, spune Endi Ungureanu, CEO al Metaventis, primul proiect din țara noastră dedicat educației în domeniul NFT-urilor și a Metaverse-ului. În opinia sa, se creează o nouă lume, cu un potențial economic imens. Conform Statista, într-un scenariu optimist, economia Metaverse-ului va ajunge la 4,4 trilioane de dolari americani, în 2030. "Avem șapte ani, o tehnologie emergentă, teste pentru 6G în ceea ce privește viteza internetului necesară pentru o infrastructură gigant, inteligența artificială ce urcă exponențial. Rămâne de văzut ce se va întâmpla. Ne vedem în șapte ani", spune Endi Ungureanu.

Reporter: Ce este Metaventis? De ce ați lansat platforma și ce vă propuneți să faceți?

Endi Ungureanu: Metaventis este primul proiect de media 100% românesc, dedicat educației NFTs & Metaverse. Am pornit la drum cu un newsletter săptămânal, gratuit, în limba română, cu ajutorul căruia traducem în cuvinte cât mai ușor de înțeles tot ce se întâmplă în ecosistem. Newsletter-ul It's NFTime e structurat în așa fel încât în zece minute săptămânal oricine ajunge la zi cu tot ce a fost important în ultima săptămână.

Noi personal citim săptămânal 50+ Newslettere, suntem conectați la Twitter, canale de Discord sau de YouTube și rezumăm tot ce contează. Începem cu un cuprins, astfel că cititorii noștri pot sări direct la ce îi interesează: ecosistemul din punct de vedere marco, știri importante, branduri/celebrități care intră în NFTs, investiții alocate de către fonduri instituționale către startupuri de NFTs & Metaverse, Music NFTs, Sport NFTs, un exemplu de proiect cu utilitate, un dicționar, situații juridice din Web3, tool-uri pe care le putem folosi, și, desigur, încheiem cu un meme.

După ce am observat că se adună o comunitate în jurul nostru am decis să organizăm un summit dedicat celor pasionați de NFT-uri și nu numai, astfel că în luna octombrie, pe 21-22, urmează NFT Bucharest, cel mai mare eveniment pe care România l-a organizat vreodată într-o nișă a Web3. Așteptăm 3000+ participanți, 100+ expozanți și pregătim patru scene diferite, atât pentru keynotes cât și pentru workshops sau onboarding. Am realizat deja două warm-ups extrem de bine primite în comunitate, la București și Cluj, cu 400+, respectiv 350+ oameni în audiență, de la regulators, avocați și contabili până la artiști, founderi, investitori, comunități & more.

Reporter: Care este utilitatea NFT-urilor? Puteți detalia?

Endi Ungureanu: Utilitatea NFT-urilor nu are prea multe limitări, pentru că în funcție de creativitatea noastră poate fi utilizată în diverse domenii. Înainte să dezvoltăm, cele mai importante două lucruri pe care NFT-urile le au sunt următoarele:

Ownership, dovada faptului că deții un anumit asset digital;

Royalties, faptul că din orice vânzare secundară poți obține un comision pe viață, tu sau nepoții nepoților tăi.

a) Cum am descrie puterea ownership-ului digital (care poate fi conectat la un obiect fizic), dată de NFTs? De-a lungul istoriei am fost obișnuiți să ne bazăm pe experți pentru a certifica dacă ceea ce deținem sau suntem interesați să cumpărăm e autentic: un tablou, un manuscris, un ceas, bijuterii, diamante, șamd. Întotdeauna există acești terți care certifică sau nu dacă un obiect e original sau nu. Cu ajutorul tehnologiei blockchain, nu mai e nevoie să accesăm acești terți. Nu mai e nevoie să fim îngrijorați că cineva ne păcălește sau nu, nu mai e nevoie să așteptăm până luni dimineața dacă e vineri seara și expertul nu mai e la birou. Nu mai e nevoie să facem o programare pentru că expertul e prea ocupat sau în vacanță, nu mai e nevoie să plătim extra pentru un serviciu pe care blockchain-ul, prin NFT-uri, îl certifică gratuit, deschis și funcțional 24/24 și cu zero riscuri de a emite o părere greșită. Și nu mai e nevoie să stăm cu frica de a merge la un concert pentru care am cumpărat un bilet de pe piața secundară, că altcineva a folosit biletul (codul QR) înainte să ajungem noi să facem checkin. NFT-ul e unul singur și ori e la noi în wallet ori la vânzător. Nu poate fi simultan în ambele portofele.

b) Cum am descrie royalties, care pot fi implementate cu ajutorul unui smart contract, pentru orice bun digital? (Care, din nou, poate fi legat de un obiect fizic, vorbind deja de ceea ce noi numim phygital). Imaginați-vă că nepoții și în viitor strănepoții lui Picasso ar fi primit 1% din fiecare vânzare și revânzare a oricărui tablou pictat de marele artist. Cu cât s-ar fi vândut mai scump și de mai multe ori un tablou, cu atât acei 1% ar fi însemnat mai mult și s-ar fi adăugat la ceilalți de dinainte. Cum ar fi fost dacă arhitectul șef de la Casa Poporului sau cel de la Castelul Bran ori Peleș ar fi avut un contract în care se stipula că de fiecare dată când cineva va vizita superbele construcții, 0,01% din biletele de intrare vor intra automat, printr-un smart contract, incoruptibil, într-un cont pe care arhitectul l-ar fi avut? Și de fiecare dată s-ar fi transmis generațiilor viitoare?

Revenind la exemple concrete și actuale, mulți dintre noi când auzim de NFT-uri ne gândim la poze cu maimuțe. Și răspunsul vine rapid: dar de ce aș plăti mii și zeci de mii de dolari pe poza aceea când pot să o downloadez direct, gratuit? Evident, nimeni nu ar plăti nici măcar un dolar în cazul ăsta. Dar, la fel ca în cazul unei poze făcute tabloului Mona Lisa, am avea doar o poză, nu originalul. Dacă ne facem o poză cu o mașină luxoasă nu înseamnă că o deținem efectiv. La fel este și în cazul NFT-urilor.

> *Sunt foarte multe exemple de domenii în care tehnologia blockchain are deja un impact major. Fiind în diferite stadii de dezvoltare și adopţie, potenţialul său este în continuă expansiune”.*

Acum, după ce am stabilit utilitatea NFT-urilor, în România au fost lansate câteva colecții de NFT-uri, unele cu utilitate, dintre care o să amintim trei: Brand Minds, cea mai mare conferință de business din Europa Centrală și de Est a lansat o colecție limitată de 100 NFT-uri cu acces pe viață, gratuit, la eveniment.

Connect-R, unul dintre artiștii români cunoscuți, a lansat o colecție de NFT-uri cu ajutorul cărora a oferit pentru un număr limitat de oameni royalties (Drepturi de autor) din câteva melodii lansate de el, printre care și celebrul hit "Eu vara nu dorm".

ICI București, Institutul Național de Cercetare–Dezvoltare în Informatică, și-a lansat propriul marketplace pentru instituțiile care vor să își lanseze NFT-uri, o premieră europeană din partea unei entități guvernamentale. Astfel, un număr de cinci instituții din România, printre care COSR – Comitetul Olimpic și Sportiv Român, AGERPRES–Agenția Națională de Presă, Romfilatelia, Biblioteca Centrală Universitară sau David Popovici, multiplul campion mondial la înot, și-au lansat propriile NFT-uri. Utilitatea nu este definită în momentul acesta, dar am vrut să subliniem că inclusiv statusul de collectible (obiect de colecție) are utilitate pentru oameni. La fel cum au timbrele, manuscrisele vechi, tablourile, operele de artă, șamd.

Reporter: Care sunt, în opinia dumneavoastră, perspectivele a ceea ce în mod generic este numit Metavers?

Endi Ungureanu: În ciuda opiniei publice, Metaverse-ul este o nouă iterație logică a Internetului, un "next step" în această direcție. Nu există noțiunea de mai multe Metaverse-uri, așa cum nu există noțiunea de Internet-uri. Ceea ce se construiește acum, public sau în spatele cortinei, sunt doar părți a ceea ce urmează să alcătuiască Metaverse-ul, atunci când interoperabilitatea va face posibil acest lucru.

Suntem obișnuiți să spunem că Metaverse-ul reprezintă o combinație între Realitatea Virtuală și Realitatea Augmentată, dar acestea reprezintă doar vârful aisbergului.

Dacă ne gândim la Metaverse în termeni de atribute ce-l alcătuiesc, Blockchain-ul joacă un rol vital, prin faptul că duce la nivel de certitudine persistența și transparența datelor, făcând posibil un mediu sigur pentru tot ceea ce înseamnă creativitatea artiștilor și a creatorilor, cât și posibilitatea de a crea o identitate digitală, persistentă, un brand ce poate fi transportat în toate colțurile Metaverse-ului.

Dacă ne gândim la economia Metaverse-ului, aici probabil lucrurile devin mai complicate, pentru că aici se va da lupta pentru cine deține puterea în economia ce se preconizează a fi una dintre cele mai mari din lume. Capacitatea de a capta atenția a sute de milioane de persoane, de a pune la dispoziție produse digitale, campanii de marketing și, nu în ultimul rând, utilitate și entertainment, va genera o cursă acerbă spre cine va deține puterea în ceea ce privește setarea direcției de creștere și scalare a întregului Metaverse.

Reporter: Ce oportunități aduce?

Endi Ungureanu: Trăim într-o societate în care majoritatea oamenilor simt nevoia, din ce în ce mai mult, de a se desprinde, ușor, ușor, de realitatea din viața de zi cu zi și a se "proiecta" într-o realitate virtuală, unde își pot crea o identitate așa cum își doresc. Pentru mulți utilizatori, asta va însemna Metaverse-ul. Va fi nevoie de o reglementare adecvată în ceea ce privește comportamentul, principiile și valorile. Practic, creăm o nouă lume. În baza acestei noi lumi, aplicabilitatea economică nu are limite: marketing, utilitate, digital and phygital goods, imersive gaming, entertainment și multe altele.

Cei de la Statista oferă trei scenarii în ceea ce privește evoluția economiei Metaverse-ului în 2030:

- conservativ: 1,9 trilioane de dolari americani;
- moderat: 3,1 trilioane de dolari americani;
- optimist: 4,4 trilioane de dolari americani.

Cifrele reprezintă procente din economia digitală ce se vor îndrepta în această direcție: 15%, 25% și, respectiv, 35%. Avem șapte ani, o tehnologie emergentă, teste pentru 6G în ceea ce privește viteza internetului necesară pentru o infrastructură gigant, inteligența artificială ce urcă exponențial. Rămâne de văzut ce se va întâmpla. Ne vedem în șapte ani.

Reporter: Care credeți că sunt principalele domenii în care tehnologia blockchain va avea un impact major? Puteți detalia?

Endi Ungureanu: Sunt foarte multe exemple de domenii în care tehnologia blockchain are deja un impact major. Fiind în diferite stadii de dezvoltare și adopție, potențialul său este în continuă expansiune.

Concret, printre exemple amintim: Finanțe și servicii bancare: Blockchain-ul a revoluționat industria financiară, permițând transferuri de bani rapide și ieftine la nivel global, eliminând intermediarii și reducând riscurile de fraudă. Având în vedere că atât la nivelul Uniunii Europene–prin MiCA, cât și la nivel global (în El Salvador de exemplu Bitcoin este legal tender–monedă oficială de schimb) și în alte țări există legislație în curs de implementare, tehnologia Blockchain este foarte serios luată în seamă.

Supply chain și logistică: Blockchain-ul oferă o soluție de încredere pentru monitorizarea și urmărirea produselor pe întregul lanț de aprovizionare. Acest lucru ajută la prevenirea falsificărilor și la îmbunătățirea transparenței și eficienței în domeniul logistic.

Sănătate: Tehnologia blockchain poate fi utilizată pentru securizarea și partajarea informațiilor medicale, asigurând confidențialitatea și acuratețea datelor pacienților. De asemenea, poate facilita procesul de validare și urmărire a medicamentelor și dispozitivelor medicale.

Imobiliare: Blockchain-ul poate asigura tranzacții imobiliare mai rapide și mai sigure, prin eliminarea intermediarilor și înregistrarea transparentă a proprietății. De asemenea, poate facilita tranzacțiile cu proprietatea intelectuală și gestiunea drepturilor de autor.

Vot electronic: Tehnologia blockchain poate oferi un sistem de vot sigur, transparent și rezistent la fraudă. Prin înregistrarea tranzacțiilor de vot într-un registru distribuit, se poate asigura verificabilitatea și corectitudinea rezultatelor electorale. Sunt țări în care se votează deja online de mai mulți ani, iar Coreea de Sud e prima țară care deja va organiza alegeri cu ajutorul tehnologiei blockchain. Și India se pregătește de același proces.

Energia regenerabilă: Blockchain-ul poate facilita tranzacții peer-to-peer de energie regenerabilă între producătorii și consumatorii direcți, eliminând intermediarii și reducând costurile și emisiile de carbon.

Asigurări: Tehnologia blockchain poate simplifica procesele de gestionare a polițelor de asigurare, de la încheierea contractelor și verificarea validității acestora până la despăgubiri și revendicări, asigurând transparență și eliminând riscul de fraude.

Majoritatea se bazează pe transparență, sau, pe scurt, pe încrederea oferită de un sistem descentralizat, deținut de nimeni și de toată lumea în același timp.

Reporter: Vă mulțumesc! ■

PRODUSE ȘI SERVICII

Ciprian Dobrescu, Tradesilvania: ”Instituţiile financiare clasice vor fi nevoite să se adapteze la blockchain”

● ”Industria intră într-un proces de reglementare care va oferi mai multă transparenţă asupra jucătorilor din piaţă” ● ”Crypto are nevoie de un întreg ecosistem funcţional de entităţi din lumea financiară clasică pentru a se bucura de adopţie la scară largă” ● ”Din punctul de vedere al evoluţiei financiare globale, Central Bank Digital Currencies sunt considerate un standard al viitorului”

O reglementare mai clară a domeniului crypto reprezintă, în esență, maturizarea pieței, crede Ciprian Dobrescu, CEO al Tradesilvania, companie specializată în tranzacționarea monedelor digitale și infrastructură blockchain. În opinia sa, deși adopția crypto crește într-un mod accelerat la nivel de utilizator, are nevoie de un întreg ecosistem funcțional de entități din lumea financiară clasică (bănci, instituții, platforme de eCommerce etc.) pentru a se bucura de adopție la scară largă. ”Implementarea CBDC (n.r. monede digitale ale băncilor centrale) va aduce transparență în tranzacții, cât și o mai bună prevenire a spălării banilor și combaterea terorismului, problema cu care sistemul financiar clasic se luptă încă de la înființare”, spune Ciprian Dobrescu, adăugând: ”Întrebarea este mai degrabă când, decât dacă se vor adopta vreodată”.

Reporter: Anul trecut, piața cripto a fost zguduită de colapsul unor mari companii și proiecte, de la stablecoin-ul TerraUSD până la exchange-ul FTX. Ce impact au avut aceste evenimente asupra industriei? Ce carențe credeți că au fost puse în evidență?

Ciprian Dobrescu: Aceste evenimente zguduitoare sunt efectul direct a lipsei reglementărilor din această industrie la nivel mondial, combinat cu interesul major pe care investitorii îl au față de criptomonede. Interesul la scară largă într-un activ investițional, cum este crypto, trebuie să primească rapid atenția și cadrul de reglementare necesar din partea statelor și autorităților de reglementare. Acest lucru a lipsit, deși interesul pentru acest domeniu a crescut și continuă să crească într-un ritm accelerat. Efectul acestor colapsuri este că, în sfârșit, industria intră într-un proces de reglementare care va oferi mai multă transparență asupra jucătorilor din industrie.

Lipsa reglementarilor a generat astfel de momente de criză de leverage și de lichiditate în domenii similare.Criza financiară din 2008 a fost generată de un fenomen similar din domeniul financiar clasic, fiind un punct de cotitură pentru modul în care întreg sistemul bancar mondial, vechi de sute de ani, își calculează necesarul de lichiditate (generând și Basel III). Industria bancară a trecut prin procese și colapsuri similare și încă suferă, în urma schimbărilor în comportamentul consumatorilor.

Este oarecum normal ca și în viața acestei industrii tinere (crypto), să existe episoade dramatice, din care să învățăm accelerat.

Carențele evidențiate de aceste colapsuri reflectă nevoia acută de a stabili cadre de lucru și verificări suplimentare în domeniu, fiind până la urmă un sistem financiar alternativ care crește și se contractă în funcție de momentul economic în care ne aflăm. A se vedea cum inflația mare și efectul dobânzilor ridicate de autoritățile de reglementare creează noi dezechilibre în sistemul financiar clasic și noi colapsuri bancare în Statele Unite. Este încă mult de lucru peste tot.

Reporter: Cum s-au resimțit aceste evenimente în rândul clienților dumneavoastră?

Ciprian Dobrescu: Nu am simțit un impact în modul în care clienții se raportează la platforma Tradesilvania, noi lucrând la transparență și auto-reglementare încă de la începuturile companiei. Facem acest lucru chiar dacă este atipic pentru industrie, și cu siguranță extrem de atipic pentru piața crypto din România. Investițiile realizate cu scopul dezvoltării cadrului intern de reglementare sunt mari și se simt pe întreg fluxul operațional și în relație cu clienții și partenerii.

Am simțit însă o schimbare de comportament tranzacțional, și chiar un influx de clienți care s-au retras din piața internațională a platformelor de schimb crypto. Am simțit un interes mai mare față de principalele criptomonede cum sunt BTC și ETH, o prudență mai mare în procesul investițional, reflectat în sume și număr de tranzacții mai mici, și un focus pe tranzacționarea directă cu lei.

Reporter: De ani de zile se vorbește despre reglementarea industriei. Care este stadiul acestui demers la nivel european? Care este stadiul reglementării industriei în țara noastră?

Ciprian Dobrescu: La nivel european avem o super reușită legislativă prin aprobarea MiCA în aprilie 2023, primul act legislativ care reglementează domeniul crypto la nivelul Comunității Europene. Este o reușită pentru statele membre dar și o reușită internațională a Europei, care a adoptat un act general valabil pentru mai multe națiuni și jurisdicții, protejând astfel investitorii într-o măsură mai mare. Aceasta acoperă atât procesul de emitere de noi criptomonede cât și autorizarea și funcționarea platformelor crypto, precum și o serie de măsuri de prevenire a spălării banilor și combaterea terorismului. În plus, un registru comunitar va ține evidența platformelor care nu sunt reglementate, astfel că poate fi o sursă de informare și validare pentru consumator. Calendarul de implementare sugerează intrarea în efect undeva pe parcursul anului viitor.

”Industria crypto este mai transparentă şi se bazează pe o tehnologie mult mai rapidă decât tehnologia şi sistemele utilizate în lumea financiară clasică. Acesta este şi motivul pentru care anumite entităţi şi bănci din lume utilizează tehnologia blockchain în reţele private pentru operaţiuni şi jurnalizare a activităţii proprii”.

La nivel național sunt demarate inițiative, iar în ultimii ani dialogul cu autoritățile de reglementare s-a întețit, semn că interesul și agenda acestora în favoarea înțelegerii și reglementării pieței a crescut. Un exemplu bun este inițiativa evidențiată de StakeBorg, ce acoperă aspecte similare cu cele prezente în MiCA. Informația este publică, se poate identifica ușor și pare că este cel mai ambițios proiect de acest fel din România, având ca susținători persoane din legislativul românesc, companii din BIG Four, dar și comunitatea crypto.

Reporter: În lumina ultimelor evenimente, ce impact credeți că poate să aibă o reglementare clară a domeniului?

Ciprian Dobrescu: Impactul în cadrul companiilor care nu au avut constant acest obiectiv de auto-reglementare va fi mare. Va implica efecte financiare și o adaptare la lumea reglementată asa cum probabil nu și-au imaginat. Efectul direct în piață va fi că vom asista la o posibilă curățare, ceva ce și autoritățile își doresc, noi ne dorim și, cu siguranță, și investitorii își doresc. Foarte pe scurt: maturizarea pietei.

Efectul pozitiv, pentru companiile care vor respecta noile reguli și se vor adapta suficient de repede, va veni din creșterea numărului de utilizatori și atragerea unor mase noi de investitori care, până acum, nu aveau curajul să intre într-o piață semi-reglementată.

La nivel de client, piața va fi mai transparentă, comunicarea va trebui să fie mai clară, și se va simți că și proiectele crypto și platformele de tranzacționare au o responsabilitate față de utilizator. Este o protecție care se va simți activ și în mod implicit. Rămân platformele descentralizate (DEX-uri) care, cel mai probabil, vor fi mai greu de înțeles și fără responsabilitate reglementată față de utilizator. Rămâne de văzut cum se va rezolva și acest subiect, în timp.

Reporter: Care ar fi, în opinia dumneavoastră, principalele provocări în calea adoptării pe scară largă a criptomonedelor?

Ciprian Dobrescu: Deși adopția crypto crește într-un mod accelerat la nivel de utilizator, are nevoie de un întreg ecosistem funcțional de entități din lumea financiară clasică (bănci, instituții, platforme de eCommerce etc.) pentru a se bucura de adopție la scară largă. O industrie fără cealaltă nu există, iar asta reprezintă unul dintre cele mai mari puncte de stres pentru piață și pentru consumatorul de rând.

Adopția crypto în rândul acestor instituții este un proces îndelungat care, deși susținut de noile reglementări, va dura. Să înțelegi, să accepți și să incluzi în fluxurile unei instituții procese sau o întreagă industrie nouă, durează. De asemenea, nici faptul că nu s-au pregătit pentru acest moment nu ajută. Tot acest proces afectează adopția generală și limitează accesul unor categorii de investitori la piața crypto.

Reporter: Care credeti ca va fi impactul așa numitelor Central Bank Digital Currencies (CBDC) asupra sistemului financiar clasic?

Ciprian Dobrescu: În primul rând, merită menționat că acest aspect al evoluției financiare globale este considerat un standard al viitorului. Întrebarea este mai degrabă când, decât dacă se vor adopta vreodată, motiv pentru care întrebarea legată de efectele CBDC este cât se poate de validă.

Inclusiv în România, BNR a organizat pe parcursul lunii aprilie 2023 o conferință a cărei denumire spune tot: “Bitcoin vs CBDC–cea mai importantă decizie economică pe care națiunile au întâlnit-o vreodată”.

Băncile și instituțiile financiare clasice, cât și brokerii de investiții, vor fi nevoiți să se adapteze la blockchain și la tehnologiile moderne de transfer a valorilor.

Implementarea CBDC va aduce transparență în tranzacții, cât și o mai bună prevenire a spălării banilor și combaterea terorismului, problema cu care sistemul financiar clasic se luptă încă de la înființare.

Reporter: Care credeți că va fi impactul industriei cripto asupra ecosistemului financiar în ansamblu?

Ciprian Dobrescu: Industria crypto este mai transparentă și se bazează pe o tehnologie mult mai rapidă decât tehnologia și sistemele utilizate în lumea financiară clasică. Acesta este și motivul pentru care anumite entități și bănci din lume utilizează tehnologia blockchain în rețele private pentru operațiuni și jurnalizare a activității proprii. Adoptia crypto poate încuraja adopția tehnologiei blockchain la nivelul acestor insituții, ceea ce se traduce într-o mai mare transparență și rapiditate tranzacțională pentru consumator.

Efectele pot fi multiple, și sunt deja exemple în lume, de la includerea criptomonedelor în portofoliul băncilor, companiilor de investiții, la emiterea de obligațiuni tokenizate, la soluții de finanțare alternativă utilizand contracte inteligente, Escrow inteligent, integrări mai facile între sisteme, etc. Toate acestea, într-un mod mai transparent și mai ieftin pentru utilizatorul final.

”Deşi adopţia crypto creşte într-un mod accelerat la nivel de utilizator, are nevoie de un întreg ecosistem funcţional de entităţi din lumea financiară clasică (bănci, instituţii, platforme de eCommerce etc.) pentru a se bucura de adopţie la scară largă. O industrie fără cealaltă nu există, iar asta reprezintă unul dintre cele mai mari puncte de stres pentru piaţă şi pentru consumatorul de rând”.

Reporter: Vă mulțumesc ! ■